

Lk 7

**KRIISIAJA
TALGUD**

Tehke ise mask!

Lk 3

**ETTEVAATUST,
LIBAKÕNE!**

Terviseamet hoiatab.

Lk 2

FOTOKONKURSSKäimas on fotokonkurss "Harku
valla vaufoto".

Tiraaž: 6450

KOLMAPÄEV, 29. aprill 2020

www.harku.ee f HarkuVald

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK TASUTA HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

**Vajadus hool-
duspere järele
võib tekkida
ootamatult.**

Loe lk 6

HELVE KEEL
Lastekaitse-
spetsialist

Foto: Mari Kukk

Kuidas me **kriisiga toime tuleme?**

*Kriisikomisjoni liige ning sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja **Tiia Spitsõn** tõdeb, et sotsiaalvaldkonda puudutab kriis väga suurel määral.*

MARI KUKK

Kuidas olete abistanud nüüdseks juba kuu aega kestnud eriolukorras meie valla elanikke, kel on toimetulekuraskuseid?

Kõigile kohalikele omavalitsustele edastati üksi elavate eakate andmed 17. märtsil. Hakkasime kohe eakaid läbi helistama, sest välja oli vaja selgitada, millist abi keegi eriolukorras vajada võiks, olgu selleks siis toit või ravimid. Neid, kes ütlesid, et lapsed ja lähedased abistavad kõikvõimalikul moel, on meie vallas õnneks väga palju. Oleme saatnud puuetega inimestele e-kirja teel infot, kuidas tellida kontaktivabalt toidlustusettevõtelt ja poodidest kaupa, jaganud neile telefoninumbreid ja e-posti aadresse. Koduhooldusteenusel olevatele klientidele koostasime infolehed, kus on kirjas olulised telefoninumbriid, selgitus eriolukorrast, teave arstiaibist, viirushaiguse sümptomitest ja meeldetuletus – püsida kodus.

Vähekindlustatud pered on saanud abi toidupakkide näol, samuti oleme abistanud e-õppel olevaid lapsi sooja lõunasöögiga, mis toimetati kontaktivabalt lastele koju. Jagame Toidupanga toiduabi ja peagi on saabumas Euroopa Liidu toidupakid.

Lisaks oleme maksnud toimetulekutoetust ja erinevaid sotsiaaltoetusi, sõltuvalt pöörduja abivajadusest.

Oleme saanud aidata üle 20 pere arvutitega tänu ERR-ile ja eraisikutele. Meil on kohustus anda abi ka neile, kes on viirusesse nakatunud või karantiinis. Lastega seotud probleemid ei ole oluliselt kasvanud, ent valmisolek abi andmiseks mõistagi püsib. Kui inimene jääb töötuks, on võimalik saada toimetulekutoetust. Toimetulekutoetuse küsimustes palume pöörduda sotsiaalhoolekande spetsialisti poole. Valla kodulehel saab tutvuda Harku vallavolikogu määrusega "Eluasemekulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramiseks", kus on kirjas, millised eluasemekulud võetakse toetuse määramisel arvesse ning ka kehtivad piirmäärad.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Tiia Spitsõn on täies kaitsevarustuses, sest käes on toidupakkide jagamise päev. / Fotod: Mari Kukk

Abi ja nõu saab vallavalitsusest nii e-posti kui ka telefoni teel. Mida küsitakse enim?

Esiplaanil on nõustamine. Küsitakse palju toetuste kohta, aga ka seda, millal eriolukord läbi saab, palutakse nõu eaka inimese hooldamise teemal. Palju on ka pärimisteemalisi küsimusi, samuti uuritakse, millised on piirangud matusetalituse läbiviimisel ja palju võib olla inimesi matusel, aga ka seda, kus saab end testida, kas kanda maski, palju on meil viirusesse nakatunud, kas on võimalik kohe saada küttepuid, samuti mida teha siis, kui poes müüja aevastas. Küsitakse koolitoidu ja üldse kooliga seotud küsimusi, näiteks kui lapsel ei ole arvatud või on probleeme internetiga. Lisaks muidugi pööratakse igapäevaste sotsiaalsete murede ja lastekaitse valdkonna küsimustega.

Kui mõelda, et kriis algas kuu aega tagasi, siis millised olid vajadused sel ajal ja millised on nüüd?

Inimesed oli alguses šokis, valitses teadmatus, kaua see kestab või mida endaga kaasa toob. Keegi ei ole ju sellises kriisis olnud, kuigi kriisi on läbi aegade ikka olnud. Tuli selgitada abivajajatele praegust eriolukorda, miks mõnda teenust eriolukorras ei saa, sest põhjuseks on teenusasutuse karantiinis olek või see, et eriolukorras teenuste osutajad ei tööta.

Praegu anname abi ja nõustame kliente enamikul juhtudel kontaktivabalt. Selleks on tulnud mõelda võimalikele lahendustele lahtuvalt kliendi võimalustest kasutada arvatut või telefoni. Oluline on osutada võimalikkude abi ja nõustamist, kaasates kogu meeskonda ja vajadusel täiendavaid võrgustiku liikmeid.

Kõige enam on kasvanud vajadus koduhooldusteenuse järele. Teenuse kasv on praeguseks tõusnud 24%.

Missugune on hooldekodude olukord?

Kuna hooldekodu mured on kriisiajal ka vallavalitsuse mured, oleme tihedas suhtluses Pihlakoduga. Oleme aidanud kriisi alguses saada hooldekodule kaitsemaske. Koostöö on olnud hea ja hooldekodu personal teeb tänuväärset tööd. Pihlakodus on tehtud mitmeid testimisi, ühtegi positiivset koroonatesti seal tuvastatud ei ole. Hooldekodu personal järgib hoolikalt terviseameti juhiseid ja kui klient on käinud arsti juures või olnud haiglaravil, määratakse ta kaheks nädalaks karantiini. Samuti on endiselt reegel, et külastajaid ei lubata.

Valla uues asutuses, Harku sotsiaalkeskuses on kliendid, personal viiruse osas testitud ja tulemused on negatiivsed. Uusi kliente praegu vastu ei võeta.

Kriisiaegne igapäevaelu muutus ja üldine ärevus mõjutab vaimset tervist. Kas on märgata enam vaimse tervisega seotud probleeme?

Olen Tabasalu perearstikeskuse arstidega tihedas koostöös, eriolukorras veel tihedamalt. Dr Vika Toomi sõnul on hinnanguliselt 20 protsendi võrra enam märgata vaimse tervisega seotud muresid ja seda pigem täiskasvanute kui noorte ning laste seas. Selge on see, et psüühikaprobleemid ei pruugi avalduda kohe, vaid võivad välja lüüa hiljem.

Kriisi alguses täheldasime sotsiaalse ärevuse tõusu. Oleme helistajate mured ära kuulanud ja tekkinud ärevust püüdnud leevendada, jagades adekvaatset infot, abi ja nõu.

Ees seisab raske aeg, osa on juba praegu töötud, karta on, et neid tuleb veelgi. Teeme koostööd töötukassa ja sotsiaalkindlustusametiga, nagu ka perearstide, psühholoogide-psühhiaatrite ja teiste spetsialistidega. Mõistagi oleme suhtluses sotsiaalministeeriumi ja vajadusel häirekeskusega.

Mida olete veel eriolukorras täheldanud? Kas on tulnud ka abi pakkuma?

Inimesed on hakanud eriolukorras rohkem märkama, olgu see siis naaber või muu tuttav. Oleme kaastundlikumad ja abivalmimad kui kunagi varem. Kutsun kõiki üles olema jätkuvalt hoolivad üksteise suhtes ja hoidma kinni kogunemispiirangutest, perekondlikke pidustusi saab hiljem pidada. Julgustan teada andma raskest olukorras olevast inimesest. Märkimata ei saa jätta, et oma abiga on toetanud ja aidanud valla kaks toidlustusettevõtet, jahimeeste selts, eraisikud ning samuti on meil nimekiri inimestest, kes on avaldanud soovi aidata, kui selleks peaks vajadus olema. Soovin kõigile meie valla elanikele tervist ja jaksu.

Vajadusel võtke ühendust valla sotsiaaltöötajatega

- Juhataja Tiia Spitsõn tel 600 3867, sotsiaalhoolekande spetsialist Jelena Mosin tel 606 3837
- Lastekaitse spetsialistid Helve Keel tel 600 3868, Liisa Rüütel tel 600 3865, Kaja Saat tel 606 3804.

JUHISEID JA SOOVITUSI ERIOLUKORRAS KÄITUMISEKS SAAB INFOTELEFONILT 1247

Lühiuudised

Vaadake lisaks värsked uudiseid pea iga päev Harku valla kodulehel www.harku.ee.

Tui pargis ehitustööd

Jätkuvad Tui pargi esimese etapi ehitustööd, mille käigus ehitatakse lõpuni pargi esimese etapi kergliiklusteed. Lisaks uuendatakse Teenuste tänava äärset kõrghaljastust, mille käigus eemaldatakse nõrgestatud ja vigastatud kolm saarepuud ning kaheksa vahtrat ja nende asemele istutatakse 11 suurelehist pärna. Ehitustööd teeb Warren Teed OÜ. Tööde tähtaeg on 15. juuni.

(Harku vallavalitsus)

Freesimis- ja asfalteerimistööd Tabasalus

Seoses ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitööde järgsete asfalteerimistöödega tehakse 22. aprillist 31. maini Tabasalus (Teenuste tn, Metsa tn, Pargi tn, Tasuja tn, Pähkli tn, Kalda tn ja Tõru tn) freesimis- ja asfalteerimistööd. Remontitööde ajal piiratakse liiklust, mistõttu palume varuda aega või valida sihtkohta jõudmiseks teine marsruut. Lisainfo: AJM Teed OÜ telefonil 516 6366 või e-posti aadressil andres@ajmteed.ee. Vabandame tekkida võivate ebamugavuse pärast ja palume elanikelt mõistvat suhtumist.

(Harku vallavalitsus)

Jäätmejaam on avatud

Jäätmejaama ukSED on taas avatud – jäätmeid võetakse vastu neljapäeviti ja reedeti kell 14.00–20.00 ning laupäeviti, pühapäeviti ja esmaspäeviti kell 9.00–15.00. Siiski soovitame enne jäätmejaama külastamist lahtiolekuinfot eelnevalt kontrollida veebilehel Harku.ee/et/jaatmejaam. Jäätmejaama haldab Harku vallavalitsuse tellimusel AS Eesti Keskkonnateenused.

(Harku vallavalitsus)

Kriisiinfotelefon pakub ka psühholoogilist abi

Häirekeskuse kriisiinfotelefon 1247 pakub elanikkonnale ka psühholoogilist esmaabi. Abi osutamiseks tehakse koostööd sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni 116 006 spetsialistidega. Teadmiseks: numbril 1247 pakutakse psühholoogilist esmaabi kõigile abivajajatele; helistama on oodatud teiste hulgas esmareageerijad, kes vajavad tuge ja abi stressiga toime tulemiseks; inimesi nõustatakse 24/7 eesti, vene ja inglise keeles; neid inimesi, kes ei soovi või ei saa helistada, nõustatakse ka veebivestluse teel aadressil www.palunabi.ee.

(Sotsiaalkindlustusamet)

Tabasalu Koolituskeskus

ootab 6-7a. lapsi koolivalmidust toetavasse eelkooli

Registreerumine kuni 30. juunini 2020
Lisainfo: telefonil 5666 6154 või e-mailil: tabasalukoolitus@gmail.com

www.tabasalukoolituskeskus.ee

Tuletame meelde, et kuni 20. juulini kutsuvad VisitHarku.com ja Harku vallavalitsus huvilisi võtma osa fotokonkursist.

MADIS IDNURM

Kommunikatsioonijuht

Võistluse eesmärk on jäädvustada Harku valla inimesi, looduskäikeid kohti ja objekte, lemmikpaiku, looduskaitsealal ja matkarajal avastatud ning seeläbi oma muljeid mõnustat retkest Harku vallas teistega jagama.

Soovime, et leiata üles selle miski, mida Harku vallas eelkõige märkamist, tutvustamist, väärtustamist ja ka kaitsmist väärivaks peate. Loodame, et fotod tekitasid tahtmise rohkem viibida Harku valla looduses, avastada, kohtuda tuntud ja tundmatuga, sest need on nii mõnused ja muhedad pildid.

Fotokonkursile on osalema oodatud kõik, kes Harku valda kalliks peavad ja/või siinset elu jäädvustada soovivad, sõltumata taustast ja kogemusest.

Konkursil osalemine ja fotode hindamine toimub kuues kategoorias: asulad, inimesed, maastik, mets, vesi ja Harku valla avatud külade nädal 2020.

Vaufoto konkursile esitatava töö nõuded:

- Fotod peavad olema tehtud 2019. või 2020. aastal Harku vallas ning haakuma konkursi pealkirjaga.
 - Jäädvustage seda, mis annab kõige paremini edasi Harku valla territooriumil avastatud, huvipakkuvat ja imetlusväärset.
 - Iga osaleja võib saata kuni kuus fotot.
 - Foto võib olla nii värviline kui ka mustvalge, mis esitatakse digitaalselt internetaadressil Vaufoto.ee.
 - Foto peab olema soovitatavalt 300 dpi ja faili suurus mitte vähem kui 7 MB. Foto ei tohi olla ümbritsetud paspartuu ega raamiga.
 - Lisage pealkiri, mis fotoga kokku sobib, samuti foto tegemise aeg ning kirjutage lühidalt foto kohta.
 - Foto konkursile esitamiseks peab olema registreerunud kasutaja ja kirjas peab olema autori nimi, aadress (vähemalt asula nimetus), telefon ja e-posti aadress.
 - Foto esitada digitaalsel kujul JPG-formaadis.
- Foto konkursile esitamise viimane tähtaeg on 20. juuli 2020 kell 23.59.

Fotode kasutamine

Oma osalemisega annab konkursil osaleja Harku vallavalitsusele ja keskkonnale Visit-

Käimas on fotokonkurss "Harku valla vaufoto"

Harku.com õiguse kasutada võistlustöid ilma tasu maks-mata Harku valla tutvustamisel ja valla tuntust edendavatel eesmärkidel, näiteks koostada neist näitusi, meeneid ja slaidisarju. Saadetud pilte võivad VisitHarku.com ja Harku vallavalitsus kasutada oma info- ja

esitlusmaterjalides, interneti kodulehel, sotsiaalmeediakanalites, Harku valla korraldatavatel harivatel sündmustel ilma autorilt luba küsimata, märkides autori nime pildi juures või autorite loetus.

Lisainfo: VisitHarku.com/harku-valla-vaufoto

Auhinnad ja tunnustamine

Konkursile esitatud tööde hulgast valib žürii välja ühe kõige parema foto. Konkursi tulemused avalikustatakse ja võitjad kuulutatakse välja Tabasalu päeva laval ning samas toimub võitjate autasustamine. Avatakse ka Harku valla vaufotode näitus, mis hakkab ringlema Harku valla külates. Kõiki fotograafe, kes osalevad "Harku valla vaufoto" konkursil ning tulevad kohale Tabasalu päevale, tänab VisitHarku.com meenega, milleks on leedlambiga selfipulk.

Vaufoto konkursi peauhind droon DJI Mavic Mini Fly More Combo antakse parimale fotole, mille auväärne žürii valib üle kõigi kategooriate.

Konkursi rahvalemmiku tiitli teenib avalikul veebihääletusel enim hääli saanud foto autor. Teda premeeritakse käsigimbaliga DJI Osmo Mobile 3 Combo.

Fotokonkursi toetavad Droon.ee, Fotojutud OÜ, FOTOakadeemia OÜ ja Nikon.

Harku Vallavalitsus
kuulutab välja konkursi
TEEDESPETSIALISTI
ametikohale

See töö sobib sulle, kui leiad enda jaoks põnevaid väljakutseid järgmistest tegevustest:

- omavalitsuse teedevõrgu arengu korraldamine ja koordineerimine;
- erinevate osapoolte tulemusliku koostöö korraldamine, sh Maanteeamet, kodanikud, riik, teised omavalitsused, arendajad, maaomanikud ja alltöövõtjad;
- tehnilise projektidokumentatsiooni ja liikluskäitumise jooniste koostamine ja lugemine.

Pakume sulle:

- mitmekülgseid eneseteostusvõimalusi ja võimalust lüüa kaasa Harku valla arengus;
- toetavat meeskonda;
- 35 päeva puhkust;
- soodsaid sportimisvõimalusi;
- haiguspäevade hüvitamist alates teisest päevast.

Töös edukas olemiseks soovime, et sul oleks:

- kõrgharidus (soovituslikult tehniline-ehitusinsener);
- teadmised kohaliku omavalitsuse tööst, planeerimisest, keskkonnategevusest, ehitusest ja infrastruktuuridest;
- suurepärase suhtlemisoskuse ja hea pingetaluvuse;
- võime eristada olulist mitteolulist, oskus tegeleda ülesannetega süsteemselt;
- eesti keele oskus kõrgtasemel ja väga hea suuline ning kirjalik eneseväljendusoskus;
- iseseisvus ja algatusvõime.

Tuleb kasuks, kui sul on ka:

- töökogemus kohalikus omavalitsuses või seotud töövaldkonnas;
- vene keele oskus suhtlustasemel;
- oskus töötada joonestusprogrammidega (AutoCAD ja ArcMap);
- isikliku sõiduauto kasutamise võimalus.

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel.

Sinu CV-d ja motivatsioonikirja, milles põhjendad, miks just Sina antud ametikohale kõige paremini sobid ja märgid ära palgasoovi, ootame hiljemalt 10. maiks 2020. a portaali CV Online vahendusel või aadressile personal@harku.ee.
Lisainformatsioon: arendus- ja haldusosakonna juhataja Ergo Eesmaa, tel 600 3851.

Kallaste tn 12, Tabasalu

HARKU VALLAMAJA ON AVATUD:

E	T	K	N	R
8.00–18.00	8.00–16.00	8.00–16.00	8.00–18.00	8.00–14.30
* 14.00–18.00			* 9.00–12.30	

* Ametnike vastuvõtuajad. Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega telefonil 600 3848 või harku@harku.ee.

Harku Valla Teataja

VÄLJAANDJA
Harku Vallavalitsus
Kallaste tn 12, Tabasalu 76901,
Harju maakond
tel 600 3848, faks 600 3854
www.harku.ee

TOIMETUS

Toimetuse telefon: 5556 5434
Vastutav toimetaja Madis Idnurm,
madis.idnurm@harku.ee
Toimetaja Mari Kukk, mari.kukk@harku.ee
Küljendaja Nigul Treimann

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval. Harku Valla Teataja kanne toimub kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAM JA MÜÜK

5556 5434
vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd:
vallaleht@harku.ee

TRÜKK

AS Printall

Kolmeaastane Theodor seab asjad lauale, toob vett, lõikab lilled parajaks, sätib vaasi ning lõpuks ka koristab. / Fotod: Ruth Maria Roosi-Ott

Harku vallavalitsus, Pangapealse lasteaiad ja Eesti Montessori ühing teevad ettevalmistusi rühma avamiseks.

RUTH MARIA ROOSI-OTT
Montessori juhendaja

Sügisel plaanitakse avada esimene **Montessori lasteaiarühm**

Tihti peale imestatakse, kuidas lapsed rühmas nii vaikselt on ja kõige-
ga ise hakkama saavad. Har-
moonilist õpikeskkonda ei
saavutada Montessori rühmas
käskude-keeldude, vaid hoopis
vabaduse kaudu. Mõistagi on
lasteaiastel antav vabadus
teatavate piirangutega. Mida
Montessori pedagoogika en-
dast kujutab?

Kõige tähtsam iga

Maria Montessori oli Itaalia
lastearst ja haridusteadlane.
1907. aastal avas ta esimese
lasteaiarühma, mis hakkas
kohe kuulsust koguma. Tema
lähenemine väikelaste õpeta-
misele oli revolutsiooniline,
nii mõnigi tema uuendus on
tänapäeva lasteasutustes norm:
lastemööbel, enese-
teenindamise harjutamine jne.
Samas on jäänud arvestamata
nii mõnigi oluline lapse are-
nguga seotud aspekt. Montesso-
ri jagas inimese täiskasvanuks
sürgumise nelja arengujärku,
millest esimene kestab sünnist
kuuenda eluaastani. Selle ajaga
areneb inimese aju rohkem kui
kogu ülejäänud elu jooksul
kokku. Lapse ajal on erilised
omadused, mida

Montessori nimetas vastu-
võtlikuks meeleks ja tundlik-
kusperioodideks. Vastuvõtlik
meel on aju võime kogu last
ümbrisev info käsnana vastu
võtta. Hea näide sellest on
emakeele omandamine. Üks-
ki lapsevanem ei õpeta oma
last rääkima, emakeel lihtsalt
omandatakse. Sarnase loo-
mulikkuse ja kergusega saab

laps õppida ka kõike muud.
Vastuvõtlikku meelt suunavad
tundlikkusperioodid – ajava-
hemikud, mil lapsel on teatud
teemade vastu eriti suur huvi.
Neid järgides saab laps arene-
da parimal võimalikul moel.
Tundlikkusperioodid esinevad
igal lapsel eri ajal, mistõttu
on tähtis individuaalne lähe-
nemine.

Ettevalmistatud keskkond

Traditsioonilises õpimudel-
is on kaks osapoolt – õpetaja ja
laps – ning teadmisi antak-
se edasi suunaga ülevalt alla.
Montessori rühmas lähenetak-
se teisiti: täiskasvanuga sama
tähtis on ettevalmistatud kes-
kkond, mis võimaldab lapsel
iseseisvalt toimetada. Õppe-
vahendid on avatud riistadel
jagatud teemakeskustesse: iga-
päevaalu harjutused, meelteva-
hendid, emakeel, matemaatika
ja kultuur. Lapsel on vabadus
valida, millega ta töötab.

Nimetame lapse mängulist
tegevust tööks, et rõhutada selle
tähtsust – loob ju laps seeläbi
iseennast, arendab oma aju
ning omandab uusi oskusi.
Juhendaja on ühendust lapse
ja keskkonna vahel, olles samas
ka ise oma eeskujuga osaks
keskkonnast. Kui juhendaja
on lapsele vahendi kasutusviisi
esitlenud, saab laps edaspidi
iseseisvalt tegutseda. Lapsel on
õigus oma tegevust korrata nii
palju, kui soovib, see võimaldab
tal sügavalt keskenduda. Laps
mõistab, et rühmas kehtivad
reeglid on mõeldud kõigile
keskendumise ja töörahu ta-
gamiseks. Täiskasvanute ja

Nelja-aastane Adelaide arendab oma raskustaju – meelte arendamiseks pühendatakse Montessori lasteaias palju aega.

suuremate laste eeskujul areneb
lapse enesedistsipliin, ta õpib
vastutust ning tal säilib moti-
vatsioon. Iseseisvus ja vabadus
lasevad tal kasvatada leidlikkuks,

Montessori rühma kandideeri-
mise täpsem info avaldatakse
Harku valla veebilehel. Lisainfo:
Reelika Lõhmus, haridusspetsialist,
reelika.lohmus@harku.ee

Montessori rühm Harku vallas

Harku vallavalitsuse haridus-
ja kultuuriosakonnas on Mon-
tessori-mõtteid mõlgutatud
juba 2015. aastast, mil Muraste
koolimajas toimus Kristi

Chapuis' (endise nimega Vene)
Montessori töötuba. Paar aastat
hiljem algas vallas koostöö
Eesti Montessori ühinguga
ning 2019. aasta algul sõlmiti
koostööleping.

“Seniste and-
mete põhjal on
Montessori rühma
soovijaid rohkem,
kui vastu võtta on
võimalik. Nad kõik
on Harku vallas
elavad lapsed, kel-

arukaks ning kohanemisevõi-
meliseks täiskasvanuks, kes
usaldab ja austab nii ennast,
keskkonda kui ka teisi inimesi.

lele peab kohalik omavalitsus
pakkuma lasteaiakoha,” selgi-
tas Kristi Villand, vallavalitsuse
haridus- ja kultuuriosakonna
juhataja. Nii ongi teoks saa-
mas paljude lapsevanemate
unistus: esimene autentne
Montessori rühm Eestis ava-
takse loodetavasti 2020. aasta
sügisel Meriküla spordi- ja
õppekeskuses Pangapealse
lasteaias uue rühmana.

Lugege lähemalt: www.montessorieesti.ee

LÜHIUUDISED

Tunnustame tublisid õppureid

Vallavalitsus tunnustab õpilasi, kes on väljapaistvalt
edukalt esinenud vabariiklikel (kuni 100 eurot) ja
rahvusvahelistel (kuni 150 eurot) olümpiaadidel ning
konkurssidel ja saavutanud seal esimese kuni kuuenda
koha. Samuti tunnustatakse õpilasi, kes on lõpetanud
kooli kiitusega: muusika- ja kunstikooli (250 eurot) ning
põhikooli 9. klassi (250 eurot). Gümnaasiumi lõpeta-
misega seoses tunnustab vallavalitsus hõbemedali
(400 eurot) ja kuldmedali (500 eurot) pälvijaid.

Kuna juriidiliselt on tegu toetusega, peab selle määra-
miseks haridus- ja kultuuriosakonnale esitama taotluse
kas kooli, õpilase või alaealise õpilase puhul tema sea-
duslik esindaja. Lisada tuleb ka põhjendus ja määramise
aluseks olevate dokumentide koopiad. Üheks tingi-
museks on ka õpilase elukoha sissekanne Harku vallas
jooksva õppeaasta 31. detsembri seisuga.

Eduka esinemise korral konkurssidel või olümpiaa-
didel tuleb taotlus esitada hiljemalt jooksva õppeaasta
25. maiks. Kooli lõpetamise tunnustamiseks ootab valla-
valitsus taotlusi esimesel võimalusel, kuid hiljemalt kahe
nädala jooksul pärast lõpetamise tulemust selgumist.

Taotlused tuleb esitada keskkonnas SPOKU, kuhu
pääseb valla kodulehelt e-teenuste kaudu.
(Harku vallavalitsus)

Eriolukorra ajal makstakse toetust erivajadusega laste vanematele

Vabariigi Valitsus kiitis heaks toetuse määramise eri-
vajadusega last kasvatavale vanemale, et võimaldada
asendussissetulek vanemale, kes peab tulenevalt eri-
olukorrast erivajadusega lapse kasvatamise tõttu olema
ajutiselt töölt eemal. Toetusele on õigus inimesel, kes
kasvatab immuunpuudulikkusega, raske või sügava
puudega või teatud haridusliku erivajadusega last ning
kes on töötamise registri andmetel palgata puhkusel või
kelle võlaõigusliku lepingu täitmine on peatatud. Toe-
tuse suurus on 70% lapsevanema eelmise kalendriaasta
ühe kalendripäeva keskmisest sotsiaalmaksuga maksus-
tatud tulust. Toetuse miinimumsumma ühes kuus on
540 eurot ja maksimum 1050 eurot. Toetust makstakse
tagasiulatavalt alates vanema tasustamata puhkuse või
võlaõigusliku lepingu täitmise peatamise päevast, kuid
mitte varasemast kui 12.03.2020.

Sotsiaalkindlustusamet saadab erivajadusega lapse
vanematele toetuse saamise võimaluse kohta teavituse
ja iseteeninduses pakkumuse. Vanem peab toetuse saa-
mise sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses kinnitama.
Esimeste väljamaksetega alustatakse alates 20. aprillist.
Lisainfo: www.sotsiaalkindlustusamet.ee
(Sotsiaalministeerium)

Terviseamet hoiatab eriolukorra ajal levivate pettuste eest

Viiruste levikuga koos levivad ka hirmud ja ärevus.
Seda kasutavad ära kelmid, kes proovivad heausklikke
inimestele müüa erinevaid teste ja tooteid, mis lubavad
viirust tuvastada või ära hoida.

Levinud on petturite kõned, milles pakutakse tervise-
ameti või Tervise Arengu Instituudi nimel raha eest kodu-
seid teste viiruse tuvastamiseks. Kinnitame, et kõik selli-
sed kõned on libakõned. Riigiasutused ei müü kunagi
midagi telefoni teel. Ühtlasi tuleb meelde, et
praegu ei ole olemas ühtegi usaldusväärset kodust testi
COVID-19 tuvastamiseks.

Proovitakse müüa ka libaravimeid. Üks levinumaid
pakkumisi on imeravim, mis lubab anda viiruse eest
paaritunnise kaitseefekti, asendades seega maski. Tule-
tame meelde, et kui pakutakse midagi, mis tundub liiga
hea, et tõsi olla, on suure tõenäosusega tegemist pettu-
siga.

(Terviseamet)

Dementsuse info- ja usaldusliin
töötab ka eriolukorras!
Helista 644 6440
E, T, N, R 12-16 või K 16-20

Dementsusega inimese lähedane,
osale virtuaalses tugigrupis!

Rohkem infot:
eludementsusega.ee või
info@eludementsusega.ee

Dementsuse Kompetentsikeskus

KÜLAELU & HARIDUS

Harku valla avatud külade raames tutvustame igas lehes külade säravamaid tähti. Seekord on luubi all Meriküla ja Vääna-Jõesuu küla inimesed.

HARKU VALLA AVATUD KÜLADE NÄDALA KORRALDUSTIIM

Vääna-Jõesuu MAI-LIIS RIIMAA

Mis teeb teist külasädeme?

Olen mõistnud, milline jõud ja eelis on inimestel, kes end regulaarselt liigutavad. Võti peitub tasakaalus. Aktiivsusega võrdväärselt olen õppinud mõnulema, puhkama ja taastuma.

Kui 2017. aastal elasin Vääna-Jõesuu lähedal Kloogal, siis praeguseks olen üle aasta elanud Raplas ja käin endiselt iga nädal (72 km kauguselt) Pöörelitele trenne andmas. Tantsurühm pakub võimalust teostada oma kutsumust ja töötada täiskasvanud tantsijatega, kes esitavad pidevalt väljakutseid ning õpetavad mind enese teadmata olema parem inimene, juhendaja ja kaaslane.

Missugune on teie ja Vääna-Jõesuu lugu?

Alustasin kolme aasta eest Vääna-Jõesuus Body & Mindi ning joogatrennidega, kuna aga eluagene kirk on olnud Eesti rahvatants, sain tõuke alustada algklassilaste ja täiskasvanute rahvatantsutrennidega. Lastetrennidega tegelesin ühe õppe-aasta, mis kulmineerus südamliku esinemisega Vääna-Jõesuu kooli kevadpeol. Täiskasvanute rahvatantsurühmas Pööreline juhtus aga midagi enneolematut – esimesse trenni tuli ja jäi kaheksa segapaari. Kui trenni lõpuks oli nahk märg, teksad purunemas ja nägu punane,

Mis te teete, mis te teete ehk Kes on meie külasädemed?

Mai-Liis teab hea elu valem: aktiivsusega võrdväärselt tuleb mõnuleda, puhata ja taastuda. / Foto: erakogu

nägin tärkavat tantsupisikut ja oh üllatust, taibati, et tegemist on korraliku treeninguga, kus füüsiline vorm ja võhm kasvavad ühes nalja ning naeruga. Tantsurõõm pole raugenud. Praegu tantsib rühmas 12 segapaari, kellest 10 on partnerid ka päriselus.

Millised on enim meelde jäänud külategevused?

Oleme Pöörelisega võtnud osa kõikvõimalikest Vääna-Jõesuu külaga seotud üritustest ja saanud oma esinemisnärvist kõvasti lihvitud. Selgelt on mees esi-

nemine Poola delegatsioonile, naaberkülas jaanisimmanil, vabariigi aastapäeval valla-maja juures ja Tabasalu päeval kogetud tantsurõõm. Lisaks oleme tantsijaid üllatanud jum-ping-batuutidel hüppamise ja SUP-lainelaua sõiduga.

Meriküla KERTU METSMA

Mis teeb teist külasädeme?

Eks igas külas ole oma külasäde, ise ma ennast meie küla sädemeks ei peaks. Olen Kertu, õpin Tabasalu ühisgümnaasiumi kaheksandas klassis ja olen värske Harku valla noortevo-likogu esinaine. Tunnen huvi ajaloo, sealhulgas seaduste ja nende seoste vastu. Noorte-vo-likogus soovin esindada ja kuuldavaks teha meie kodukandi noorte arvamusi ja mõtteid. Kooli kõrvalt huvitab

mind laskmas käimine, eriti meeldisid kevadtormi õppu-sed, mis toimusid kodu juures. Põnev oli ka kaitseliidu õppus “Tilgu sadam lukku”.

Milline on teie ja Meriküla lugu?

Olen Merikülas elanud sünnist saadik, mu vanaema elas Vääna-Jõesuus. Mulle meeldib koduküla hea asupaik, avatus merele, piirnev metsa, aga samas ka piisav lähedus Tallinnale. Kindlasti ei tahaks elada paneelmajas või põllu-pealses nn küprokist rajoonis.

Millised on kõige meelde-jäävad külategevused?

Meeldejääd üritus oli Meriküla esimene avatud külade nädal. Rõõmu valmistas, et Merikülas on pealehakkajaid ja aktiiv-seid inimesi, kahjuks leidus ka inimesi, kes olid sellisele formaadile vastu. Adrenaliini ja taktikalist mõtlemist pakkus eelmise aasta Meriküla kevad-üritus, *laserstrike*’i maastiku-mäng. Tore oli oma tuttavatest koosneva tiimiga anda lahing kohalikele külameestele, kel-les lõi välja ütlemine “poisid jäävad poisteks”.

“Olge terved, hoidke ennast ja oma lähedasi,” soovib Meriküla elanik ja värske noortevo-likogu esinaine Kertu. / Foto: Margit Malk

Tabasalu noored näitasid taas taset

Creatloni meeskonna-mängus saavutas 7.b klassi võistkond Hatifnatid 2.–3. koha. Kõrgeima punktisumma said meie noormehed maakonna ettevõtlusvaldkonna kokkuvõtte ja e-kirja koostamise eest ühele tuntud ärimehel.

KRISTA SAVITSCH

Ettevõtlusõpetaja

Tabasalu kooli noored on aastaid edukalt osalenud JA Eesti korraldataval vabariiklikul majandus- ja ettevõtlus-võistlusel Creatlon. Tegemist on terve õppeaasta kestva võistlusmänguga 7.–9. klas-side õpilastele. Tihti on meie noored jõudnud esikolmikusse ja olnud isegi vabariigi pari-mad. Sel kooliaastal osalesid mõõduvõtmisel kolm Tabasalu kooli võistkonda: 7.b klassi

7.b klassi ettevõtlustaibud on koondunud võistkonda Hatifnatid – Karl, Gert ja Siim. / Foto: Maris Pirnpuu

võistkond Hatifnatid koos-seisus Karl Richard Kalgan, Siim Kängsepp ja Gert Martin Savitsch, 7.c klassi võistkond Kivikröbinad koosseisus Hen-ri Vain, Kaur Kaljola ja Kas-par Mikkiver ning 9.b klassi võistkond Maakad koosseisus Kelly Urbala, Sandra Paloson ja Anne Greete Gribulis.

Võistlus koosnes kolmest etapist ja iga etapi eest said õpilased punkte üldarvestusse. Esimene etapp oli oktoobris toimunud veebiviktoriini ma-jandusest. Teine etapp oli mees-konnamäng, mille raames pidi võistkonnad koostama vi-

deo enda ökoloogilise jalajälje kohta, saatma e-kirja tuntud ettevõtjale ja koostama kokku-võtte ettevõtlusvaldkonna kohta meie maakonnas. Kol-mas etapp oli loovusülesanne, mille raames tuli välja mõelda liikumis- või laumäng majan-dusega seotud teemadel.

Võistlusele registreerus 67 meeskonda. Kuna ülesanded nõudsid tõsist suhtumist, pühendumist ja olid ajamahu-kad, suutsid võidukalt finišisse jõuda üle Eesti kokku vaid 21 kolmeliikmelist võistkonda. Nende hulgas ka kõik Tabasalu kooli tublid kreativeedid.

Creatloni meeskonnamän-gus saavutas meie kooli 7.b klassi noormeeste võistkond Hatifnatid 2.–3. koha 76 punk-tiga. Kõrgeima punktisumma saavutasid meie noormehed maakonna ettevõtlusvaldkonna kokkuvõtte ja e-kirja koosta-mise eest tuntud ärimehel. Noormehed saatsid e-kirja Arno Kütile, kes on AS-i Cle-veron asutaja ja juht. Ettevõt-lusvaldkonna kokkuvõtte tegid noored Harjumaa ja Harku valla noortekeskuste teemal.

Kokkuvõttes saavutas võist-kond Hatifnatid tihedas kon-kurentsist tubli 8. koha. Neil on veel aega 8. ja 9. klassis oma tulemust parandada, sest iga aastaga koguneb teadmisi ju juurde. Võistkond Maakad jõudis 11. kohale ja võistkond Kivikröbinad 15. kohale.

Creatloni tublimaid tunnus-tati JA Eesti veebipõhisel pidu-likul aktusel 3. aprillil keskkon-nas Zoom. Premerimisel olid abiks EBS-i gümnaasium, sta-tistikaamet ja ettevõtlusõppe-programm “Edu & Tegu”.

Küll annab koduaed sulle preemia, kui hoiad eemal talt liigse keemia!

Lopsakas ja terve aed, peenar või ürdipott on iga väikeaiapidaja rõõm. Paku sama rõõmu ka oma taimedele ja keskkonnale ning jäta taimekaitsevahendite kasutamine viimaseks valikuks.

- Kasuta sipelk tüüvitõiteid ja korraldiku agrotehnikat
- Külva vaid korralikke seemneid, istuta terveid taimi
- Tee hooldustööd õigel ajal
- Hoiu hügieeni
- Kasuta bioloogilisi tõrjevahendeid
- Näpu mulda!

PÕLLUMAJANDUSAMET | pma.agri.ee | 6 712 602

Sageli võtavad looduses vahavad võõrliigid üle kohalike liikide elupaiku ja mõjuvad nii looduse mitmekesisusele negatiivselt.

EIKE VUNK
Keskkonnaameti liigikaitse
peaspetsialist

Võõrliigid on Eestis need liigid, kes ilma inimese abita (tahtliku või tahtmata) siia ei jõuaks. Invasiivseteks võõrliikideks nimetatakse neid, kes inimese tahtsi või tahtmatult siia sattumise järel hakkavad looduses vahama ja probleeme põhjustama. Invasiivsetest võõrliikidest on koostatud nimekirjad ja neid meil kasvatada ei tohi. Ka mitte oma aias.

Eesti siseriiklikusse keelatud liikide nimekirja on kantud 13 taimeliiki, Euroopa Liidu omas on neid 36. Kõigi keelatud liikidega jätta saab tutvuda keskkonnaameti kodulehel, alljärgnevalt tutvustame mõningaid.

Karuputke võõrliigid on kindlasti kõige tuntumad, riik on nende tõrjega tegelenud juba üle kümne aasta. Riigi töö jätkub ja maaomanikud on oodatud sellele kaasa aitama. Selleks tuleb kord aastas kõik taimed ettevaatlikult välja kaevata ja kuivama jätta. Pikemalt saab riiklikust karuputketõrjest ja selle tulemustest lugeda Eesti Looduse elmise aasta märtsinumbrist.

Pargitatrad on tuntud ka kui konnatatar ja kirburohi. Need Ida-Aasiast pärit liigid on jätkuvalt väga populaarsed, aga kuna neist on äärmiselt raske vabaneda, põhjustavad need järjest rohkem probleeme. Pidev niitmine ei anna tulemusi ja kuni kahe meetri sügavusele ulatuvat juurestiku on võimatu tervenisti välja kaevata. Ehkki peamiselt kasvavad need küll aedades, satub neid kahjuks järjest rohkem loodusesse ja seal muudavad need elupaiku tundmatuseni.

Verev lemmalts kuulub maailmas kümne kõige invasiivsema taimeliigi hulka ja on plahvatuslikult levima hakanud ka Eestis. Kuigi imekaunite õitega, põhjustab see suurt loodusliku mitmekesisuse kadu. Liik on inimesele ohutu ja seda on kerge rohida. Tegevus peab aga olema järjekindel, et vältida uute seemnete valmimist ja rohitud taimede uuesti kasvama hakkamist.

Ameerika kevadvõhk kasvab niisketes kasvukohtades ja on suur ning dekoratiivne liik. Soomes ja Rootsis veekogude kallastel põhjustab see suuri

Ärge laske võõrliikidel meie loodust rikkuda

Vaid järjekindla tõrje tulemusel hakkab karuputk meie maastikupildist taanduma. / Fotod: Eike Vunk

probleeme juba praegu, kasvades tihedate ja väga vastupidavate massidena. Mõistlik on Eestis sellist olukorda ennetada ja koduaedades kindlasti mitte kasvatada. Ameerika kevadvõhu sugulane Kamtsatka kevadvõhk on sama invasiivne, aga pole veel keelatud liikide nimekirjas. Ainult et oma aias tuleb seda hoida ikkagi.

Keelatud võõrliikide tõrje kohustus lasub maaomanikul

Seetõttu tuleb igal maaomanikul ja rohenäpül endal olla tähelepanelik ning informeeritud. Riik on võtnud enda kanda karuputke võõrliikide ja vähemal määral ka vereva lemmaltsa tõrje.

Uusi liike tuleb meile igal aastal juurde ja riigi vahendid nendega tegelemiseks on piiratud. Peale keelatud liikide on veel hulk neid, mis on samuti invasiivsed, kuid pole nimekirjadesse lisatud. Ka need vajavad tähelepanu, et ei leviks omasoodu, nendest paar tuntumat Eestis on järgmised.

Hulgalehine lupiin, lühidalt ka lupiin ehk hundiuba, on Eestis endiselt populaarne iluaia taim. Kahjuks on seda järjest enam näha vahamas mööda teeääri ja raiesmikke. Selle liigiga on hädas näiteks põhjanaabrid, ka meil tuleks eos lupiini levikut piirata, et vältida suuremat tõrjetööd. Näiteks saab hulgalehise lupiini kasvama jäämist vältida teehoolduse käigus. Ehkki taim on kasvades ilus, ei tarvitse seda kasvatada jätta ja hiljem koos seemnetega maha niita, sest nõnda aidatakse liigi levimisele kaasa.

Eestis kasvab üle kümne kibuvitsaliigi. **Kurdlehine kibuvits** on neist ainuke, millega meil on suuri probleeme. Liik on levinud peaaegu kõikjal meie rannikul ja muudab avatud rannaluidet läbipääsmatuteks kibuvitsatihnikuteks. Kuna jätkuvalt kasutatakse seda liiki meelsasti haljastuses, levib kurdlehine kibuvits ka sisemaal. Et saaksime oma rannalasi edasi kasutada, soovime igal võimalusel asendada see liik teiste kibuvitsade või hoopis mõne roosisordiga.

Aiapidaja meelespea

- Mõtelge hoolega, mida aeda toote ja istutate. Eriti salakavalad on vee-liigid, kuna neid ei ole võimalik veekogudest täielikult eemaldada.
- Tõrjuge keelatud võõrliike aiast ise ja ärge viige neid aiast välja, muidu võite neid hoopis levitada.
- Igasuguste võõrliikide loodusesse laskmine ja viimine on rangelt keelatud, sest ohustab meie oma loodust. Mis kasvab teie aias, hoidke oma aias.
- Mis vohab hästi teie peenras ja lämmatab teisi liike, on suur nuhtlus ka väljaspool aeda.
- Ärge viige aiapruugi loodusesse! Ka aiapruugi on pruugi. Kompostige see oma aias või käituge vastavalt kohaliku omavalitsuse juhiste ja võimalustele.
- Kui vajate võõrliigi tõrjeks nõu või soovite invasiivse võõrliigi kasvu kohast teatada, kirjutage info@keskkonnaamet.ee.
- Lugege kompostimisest internetist, häid juhiseid saab näiteks veebilehelt www.kompostiljon.ee.

Meie vald

Rubriik tutvustab Harku valla vaatamisväärsusi, allasutusi, põnevaid projekte ja fakte ajaloos.

Värske avastus – Vanasauna joastik

Viimase paari aastaga on jugade-joastike nimistusse lisandunud kaks tähelepanuväärset joastikku. Mõlemad asuvad Harku vallas.

MARTIN SUUROJA

Tallinna külje all paiknevas Harku vallas on neli teada-tuntud kaunist juga-joastikku: Ninamaa juga, Harku ja Vahiküla joastik ning Harku ja Lääne-Harju valla piiril paiknev Türisalu joastik. Kuigi Eesti võimsamad ning kõrgemad joad ja joastikud asuvad Ida-Virumaal, on ka tagasihoidlikuma vooluga veelangud omamoodi huvitavad ja imetlusväärsed.

Palju jugasid ja joastikke Eestis on? Need andmed on ajaga aina täienenud. Geoloog Karl Orviku luges 1935. aastal Eestis üles 17 juga. Ta eraldas ka Põhja-Eesti jugade võõtme, mida hiljem Põhja-Eesti klindi eeskujul laiendati Balti klindi jugade võõtmeni. Geograaf Tõnis Kaasik (1978) kirjeldab oma kandidaaditöös 22 juga. Geoloog Avo Miideli (1992) tõstis jugade arvu 33-ni ja seda mitmete Pakri poolsaarel (Kersalu, Põllküla, Valli) ning Kambriumi terrassil olevate liivakivist astanguga madalamate jugade (Aseri, Ahermu jne) lisandumisega. Oleme Kalle Suurojaga uurinud jugasid ja käsitleme oma 2011. aastal ilmunud raamatus "Eesti joad" 44 juga-joastikku.

Saage tuttavaks, Vanasauna

Viimase paari aastaga on jugade-joastike nimistusse lisandunud kaks tähelepanuväärset joastikku, mis mõlemad asuvad Harku vallas. Käesolevaga tutvustame lugejale neist Vanasauna joastikku.

Harku klindilaht lõikub ligi 10 km ulatuses loodekagusuunaliselt ja kuni 3 km laiuselt paeplatooesse Kallaste panga ning Kakumäe klindineemiku vahemikus. Harku klindilahe all on setetega täitunud Harku ürgorg, mis Tiskre oja suudme lähistel umbes 140 m sügavusel lõikub kristalse aluskorra kivimitesse. Harku järv jääb klindilahe, mis ulatub kuni Kadaka puiesteeni, keskossa. Harku klindilaht jätkub ka meres, Kakumäe lahe põhjas.

Klindilahte ääristavad paeplatoo poolt Rannamõisa, Tiskre, Kallaste, Harku ja Kadaka pank.

Harku pangal asuva Laabi–Harku loopealse on suures osas hõlmanud 1954. aastal Lasnamäe ehituslubjakivi kaevandamiseks rajatud Harku karjäär. Karjäärivee ärajuhtimiseks kaevatud 900 m pikkune kraav moodustab Harkujärve ja Laabi küla piiril paeplatoolt laskudes 9 m kõrguse ja kuni 6 m laiuse Vanasauna joastiku. Joastiku astangus paljanduvad ülalt alla Lasnamäe, Aseri, Kunda, Volhovi ja Billingeni lademe lubjakivid. Olenemata aastaajast on joastik alati omailmeline, suvisel ajal salapärane ja roheline mattunud, talvel oma visuaalses ilus paremini hoomatav. Kõrvutades sadakonna aasta vanuseid kaarte tänapäevastega, võib näha, et tõenäoliselt voolas tänapäevase kraavi kohal Laabi kraavi lisaharu ning Vanasauna joastiku, nagu ka Harku joastiku veed pärinesid tollal laukarikkast Harku rabast. Peagi paigaldatakse Vanasauna joastiku juurde infotahvel.

Vanasauna joastik kogu oma ilus hilissügisel. / Foto: Martin Suuroja

LASTEKAITSE

Liisa* tuli Marika ja Antsu peresse nelja-aastaselt. Kahe pedagoogi peres kasvas juba kolm poega. Peagi sündis veel kaks poega. Praegu on peres kokku kuus last. "Lisaks viiele pojale saatis jumal meile tütre," ütleb pereema uhkelt.

NADEŽDA LEOSK

Sotsiaalkindlustusameti asendushoolduse talituse lastekaitse osakonna nõunik

ga laps vajab peret ja turvatunnet. "Tunnen oma peres usaldust. Saan olla mina ise – öelda, mida mõtlen, olla rõõmus ja kurb. Teha asju, mida naudin ja mis teevad mind õnnelikuks. Tean, et mind toetatakse alati," ütleb Liisa (19). Kuidas läks nii, et 15 aastat varem otsustasid Marika (49) ja Ants (62) hakata hoolduspereks?

"Tegelikult ei teadnud me sellest suurt midagi," ütleb Marika. "Kuulsin, et ühel meie kandi tüdrukul suri ema ja lastekaitsetöötaja otsib talle hoolduspere. Arutasime asja kodus ja leidsime, et meil on jõudu ning soovi pakkuda talle kodu ja soojust."

Marika tunnistab, et tuttavad ei mõistnud ega toetanud neid algul. "Nad olid üllatunud. Küsiti, miks me seda teeme ja kuidas jaksame – see on ju võõras laps." Täna teavad kõik, et nad on tõelised õnneseened, muidugi koos oma murede ja rõõmudega. Ka lastekaitsetöötaja küsis algul Marikalt ja Antsult, kas nad tahavad tüdrukut näha, enne kui teevad lõpliku otsuse: "Mõtisklesime, et see pole ju kataloogist tellimine. Tähtis on otsus – pakkuda oma kodu lapsele, kes seda väga vajab."

Mis Marikat ja Antsu motiveeris? "Usk, et igas inimeses peab olema headust, soov anda midagi lähikondlastele. Teadsime, et meis on seda jõudu. Abiks oli ka see, et meil olid juba lapsed. Me ei soovinud endale lihtsalt last juurde, vaid soov oli pakkuda ühele lapsele tuge."

Kuidas tuli Liisa peresse?

Liisa uued vanemad ei lapsendanud teda, kuigi see olnuks võimalik. Nad valisid võimaluse olla Liisale hoolduspere (hiljem eestkostjad), sest ei tahtnud muuta lapse lugu – tema identiteeti ega seda, et sünniperega side katkeks.

Liisal oli armastav pere ja hooliv ema. Tal olid ka isa ja vanaema, turvaline kasvukeskkond. Liisa oli hoitud laps. Ent tüdruku ema suri, kui ta oli nelja-aastane. Marika ja Ants arvestasid, et lapsele olulised inimesed – isa ja vanaema – jäävad Liisa ellu alles ning laps tuleb nende perre oma loo ja juurtega, mida tuleb hoida ja toetada.

Kui laps perre ei sünni ... Liisa lugu

Õnneks on peresid, kes on avanud südame ja kodu lastele, kes pole sündinud nende perre, kuid saavad seal üles kasvada. / Foto: Pexels

"See kõik võttis algul aega. Liisa isa ja vanaema olid ettevaatlikud. Ilmselt oli neil hirm, mis oli mõistetav. Läks umbes kuu, enne kui Liisa tuli koos isa, vanaema ja lastekaitsetöötajaga meile esimest korda külla. Saime tuttavaks, arutasime, kuidas edasi. Joonistasime Liisaga," meenutab Marika. Sel õhtul läks Liisa tagasi koju, ent kohtumine andis tüdruku sünniperele turvatunde. Ja nii jõudiski piiga peagi Marika ja Antsu perre. Isa ja vanaema ei saanud Liisat kasvatada, ometi suhtles Liisa nendega ka edaspidi tihedalt.

Umbes aasta hiljem suri Liisa isa, vanaemaga suhe säilis. Vanaema käis Liisa sünnipäevadel ja kogu pere omakorda vanaema aiatöodes abistas. Praegu on Liisa vanaema 96-aastane ja nad suhtlevad jätkuvalt tihedalt. Ka lapselaps räägib vanaemast soojalt: "Oleme teineteise jaoks alati olemas ja väga tähtsad. Ma olen oma vanaemal ainuke lähedane inimene ning hoian teda."

Mälestused ühisest algusest

Selleks hetkeks, kui Liisa perre tuli, olid Ants ja Marika omavahel ning lastega nii palju arutlenud, et kõigil oli vaim valmis. "Mäletan küll, et mõtlesin vahel, kas hakkame seda tüdrukut armastama samamoodi nagu oma lapsi," tunnistas pereema. "Aga see oli vaid hetk. Kõik sujus kuidagi loomulikult. Liisa sai kohe meie pere liikmeks. Ta justkui sulas meie perre sisse," meenutab Marika. "Muidugi pidime mingeid asju Liisale õpetama, näiteks oskust jagada. Aga see on arusaadav, sest ta oli peres üksik laps."

Marika mäletab esimesest kohtumisest pisikest potisoengu ja väga suurte pruunide silmadega tüdrukut: "Ta oli selline pontsakas ja kuidagi poisilik. Praegu on Liisa tõeline kaunitar." Tal on alles pildid nende esmakohutumisest: "Mäletan, et mul olid jalas sukkpüksid ja lühikesed juuksed. Ema joonistas mu jalajälje – ilmselt et osta mulle

sobivad jalanõud. Mäletan, et ema hoidis süles väikest last, ja hiljem sain teada, et tal oli kõhus veel üks pisike. Oli soe.

Tasub teada

Head Harku valla inimesed, kui tunnete, et see teema puudutab teid, et teie südames on ruumi toetamiseks perekonda vajavat last, julgustame teid võtma ühendust Harku valla lastekaitse spetsialistidega: Helve Keel (helve.keel@harku.ee, tel 51 5 4807), Liisa Rüütel (liisa.ruutel@harku.ee, tel 5558 3442) ja Kaja Saat (kaja.saad@harku.ee, tel 5551 1706).

Teie jaoks on alati olemas ka sotsiaalkindlustusameti spetsialist Aasa Rohtla (aasa.rohtla@sotsiaalkindlustusamet.ee, tel 5301 7803). Üldkontakt: 655 1666 ja e-post asendushooldus@sotsiaalkindlustusamet.ee. Lisainfo: Tarkvanem.ee/kasupere/

Ja et järsku oli palju rahvast – need olid sugulased. See kõik oli teistmoodi, aga tore ja turvaline."

Marika sõnum peredele, kes kaaluvad võimalust võtta enda perre teises peres sündinud laps, on see, et kõik ei ole alati ilus. Tuleb arvestada ja aktsepteerida, et igal lapsel on oma juured, vanemad ja tähtsad inimesed. Lapsel võib olla oma trauma ja ainult soovist aidata ei piisa. Seepärast ongi oluline tugivõrgustik, et pere ei jääks ükski.

Ka Marika pere oli kontaktis kohaliku lastekaitsetöötajaga ja neil oli võimalus saada igal hetkel tuge. Marika sõnul võiks igal perel olla mentor, kellega vajadusel ühendust võtta. "Oluline on ka spetsialisti inimlik huvi, kuidas pere hakkama saab," lisab naine, keda ennast toetas vanem õde, kelle peres kasvab samuti teises peres sündinud laps. Abiks oli ka õpetajast ema. Nimelt vajas Liisa algul eesti keele õppimises tuge, sest oli pärit kakskeelsest perekonnast.

Ema, isa ja tulevik

Kelleks kutsub Liisa Marikat ja Antsu? "Emaks ja isaks, nagu ka pojad," vastab Marika. Liisa mäletab, et algul oli tal pisut raske kohaneda: "Olin näiteks harjunud pesema hambaid heal juhul korra päevas. Aga ajaga läks kõik paika ja harjusin uue elurütmiga." Liisa sõnul hoidsid kõik teda algusest peale: "Ma olen pereliige. Saan teha asju, mis teevad mind õnnelikuks. Saan olla rõõmus ja kurb, tunnen alati tuge. Loomulikult on meil ette tulnud

möödarääkimisi, isegi tülisid. Aga püüame alati mõista ja teha järelduksi."

Uus algus oli keeruline ka seetõttu, et korraga tuli Liisa ellu palju uut: uus pere, lasteatead, sõbrad. "Kohanesin. Saan vendadega jumala hästi läbi. Ema ja vanem vend on mulle alati toeks. Nooremad vennad lihtsalt ei oska veel. (Naerab.) Isa on muidugi ka isa, aga emaga oleme eriti lähedased. Mõnikord võtame aega endale, et olla kahekesi." Marika kinnitab, et pere naised tegutsevad tõesti vahel omaette, lähevad näiteks koos reisile: "Meestele muidugi meeldib, kui naised hoolitsevad nende eest, aga ka naistel on vaja oma kvaliteetaega."

Marika sõnul oli Liisa algusest peale väga seltsiv laps. "Kohanemiskursus justkui polnudki, kuigi eks arusaamatusi ole ikka ette tulnud. Tegelikult on meie ühine teekond Liisaga olnud nagu üks hea muinasjutt." Ta lisab, et Liisa võib nüüd olla küll juba täisealine, ometi on ta oma laps: "Ta ei hakka veel niipea pesast välja lendama, kuigi läheb ülikooli."

Ja mida ütleb Liisa? "Ma olen megaõnnelik, et mu vanemad otsustasid mu enda perre võtta. See on andnud mulle palju võimalusi. Mul on pere! Mul on vennad! Ma ei oskagi öelda muud, kui et mul on äge perekond. Varsiti oleme kõik suured ja meil on oma pered, aga me jääme kindlasti käima kõik koos siin oma vanemate juures. On nii tore, et mul on inimesed, kes mind armastavad."

kommentaari

Harku valla lastekaitse spetsialist Helve Keel: "Vajadus hoolduspere järele võib tekkida ootamatult"

Harku vallas elab jaanuari seisuga üle 4000 lapse. Asendushooldusteenusel perekodus elab kaheksa last ja üks noor on järelehooldusteenusel. Nendel lastel on tegelikult läinud väga hästi. Meie lapses on uue elukorraldusega perekodus kohanenud ja kõigil on kõrval tubli ning toetav perevanem.

Lapse perest eraldamine on väga äärmuslik ja sellele eelneb töö perega, toetavad teenused ning pere olukorra järjepidev hindamine. Kui pere ei suuda siiski lastele tagada turvalist elukeskkonda, tuleb lapses perest eraldada. Viimasel kolmel aastal ei ole me seda tegema pidanud. Praegu ei ole Harku vallas hoolduspereid. Ometi on peresid, kes on alustanud hooldusperena ja hiljem määratud kohtuotsusega lapse eestkostjaks. Aitäh teile kõigile!

Hoolduspere järele võib vajadus tekkida väga ootamatult. Siis on oluline olla valmis last kiirelt abistada, et luua talle turvaline ja toetav kodune keskkond hoolduspere näol. Oleks hea, kui laps saaks minna otse hoolduspere ega peaks viibima vahepeal turvakodus. Olla hoolduspereks lapsele, kes on juba traumeeritud, nõuab perelt suurt hoolivust ja mõistmist ning tingimusteta armastust.

Sotsiaalkindlustusameti nõunik Nadežda Leosk: "Iga laps peaks kasvama kodus, pere keskel. Paraku ei saa kõik lapsed kasvada sünnivanemate juures"

Eestis on ligi 800 last, kes kasvavad institutsionaalsel asendushooldusel, pere- ja asenduskodudes, endise nimega lastekodudes. Iga aasta eraldatakse perekonnast ligi 250 last. Osa neist naaseb sünnipere, mõnel lapsel pole see kahjuks võimalik. Põhjused on erinevad: vanemate haigused, sõltuvused, muud eluraskused. Õnneks on meil peresid, kes on avanud südame ja kodu lastele, kes pole sündinud nende perre, kuid saavad seal üles kasvada.

Hoolduspere võtab oma perre lapse ning hoolitseb ja kasvatab teda kas pikaajaliselt, lapse täiskasvanuks saamiseni, või ajutiselt, kuni lapse sünnipere suudab taas iseseisvalt lapse eest hoolt kanda. Usume, et ühel päeval on selliseid peresid veel rohkem. Nii oluline on, et iga laps leiaks endale armastava ja hooliva perekonna.

* Kõik nimed muudetud

Kuidas valmistada mask 5 minutiga?

NB! Isetehtud näomask vähendab viiruse levikut vaid siis, kui samal ajal täita ka teisi ennetavaid meetmeid – püsi haigena kodus, hoia teiste inimestega distantsi, täida hügieeninõudeid.

VAJA LÄHEB:

- materjali (näiteks puhastuslapid, mikrokiududega rätikud, vannilina, antimikroobsete omadustega pad-japüür vmt kodus leitav materjal)
- kääre
- kummipaela
- nõõpnõelu
- õmblusmasinat

Lõika puuvillasest kangast välja kolm tükki suurusega 19x20 cm.

Lõika kummipaelast kaks 16 cm pikkust riba.

Kinnita nõõpnõeltega kummipaelad kanga äärtesse, et need jääksid pealmiste kangakihtide vahele.

Aseta ülejäänud kaks kangatükki alumise kanga ja kummipaelte peale. Õmble küljed läbi (õmblusvaru 1 cm) jättes maski õiget-pidi pööramiseks küljele ava.

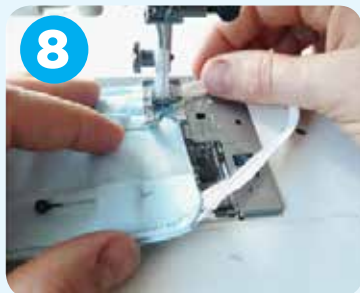
Pööra mask ava kaudu õiget-pidi. Vajadusel triigi riie siledaks.

Tee maski ülaossa volt (voldi sügavus on 2 cm) ja kinnita nõõpnõeltega.

Tee samasugune volt ka maski alumisse osasse.

Õmble maski ääred uuesti õmblusmasinaga üle. Triigi mask fikseerides voldid.

Maski ette pannes ava veidi voldid.

KUIDAS KANDA ISETEHTUD MASKI?

- Enne puhta maski näo ette panemist pese käed puhtaks
- Mask peab olema korralikult näo ees, nii, et nina ja suu on kaetud
- Läbi maski peab olema mugav hingata
- Mask ei tohi olla niiske. Niiske mask tuleb välja vahetada, sõltuvalt valitud materjalist, 2-3 tunni järel. Pideva kasutamise puhul kulub päevas keskmiselt 4-5 maski.
- Kui mask on korra lõua peale tõmmatud, seda on käega korduvalt kohendatud, katsutud või see on niiskeks läinud, tuleb mask välja vahetada.

- Kasutamise järel tuleb maskid koguda kinnisesse plastikkotti, panna otse pesumasinasse või visata prügikonteinerisse. Mingil juhul ei tohi kasutatud maski jätta vedelema.
- Kui maski kasutatakse korduvalt, tuleb maski pärast kasutamist pesta pesumasinas vähemalt 60 kraadi juures ja pärast üle triikida või panna praeahju 60-kraadisesse kuumusesse.

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Teeme Eesti viirusest puhtaks!

Teeme Ära talgupäeva meeskond käivitas algatuse "Teeme Eesti viirusest puhtaks!" ja kutsub kõiki valmistama ning kandma riidemaske.

TARMO TÜÜR

Teeme Ära talgupäeva eestvedaja

See on koos teiste ennetusmeetmetega kiireim ja tõ-

husaim viis, kuidas saame kaasa aidata viiruse leviku peatamisele.

Kõik inimesed on oodatud oma maskiteost märku andma Teeme Ära kodulehel www.teemeara.ee, et innustada teisigi kaasa lööma ning valmistama riidemaske endale ja oma lähedastele.

Igakevadise traditsioonilise talgupäeva asemel tänavu toimuvad kodused maskiteod moodustavad kokku üle-eestilised maskitalgud, mille eesmärk on muuta isetehtud maskide kandmine inimestele

omaseks, teadvustada õiget kandmist ja ühtlasi laiemalt maskikandmise vajalikkust avalikes siseruumides, et tõkestada viiruse edasist levikut. Maski valmistamise ja kandmise soovitusel leiab Teeme Ära kodulehelt. Maskiteo teemaviited sotsiaalmeedias on #TeemeMaske, #Kanna-meMaske, #TeemeÄra!.

Teeme Ära talgupäev on kümnete tuhandete eestimaalaste igakevadine suursündmus, et tulla kokku ja teha üheskoos ära kodupaiga kõige vajalikumad tööd. Tänavu ei

saa kokku tulla, kuid kodupaiga kõige vajalikuma töö saame ikkagi ette võtta vaid üheskoos – teha Eesti viirusest puhtaks. Kodune maskitegu kulmineerub 2. mail.

Talgupäeva korraldavad Eestimaa Looduse Fond, Eesti Külaliikumine Kodukant ja nende ümber koondunud võrgustik. Partneritena loovad kaasa Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Tamrex, Vizeum, Tele2, Nordic Hotel Forum, R-Kiosk jt.

Lisainfo: teemeara.ee

LÜHIUUDISED

Üle-eestiline vanade akende restaupeerimisele suunatud kampaania "Vaata vana akent!" kolib veebi!

Laupäeval, 23. mail algusega kell 12.00 toome meistri igasse Eestimaa kodusse ehk näitame kõikidele huvilistele arvutiekraani vahendusel restaureerimist puudutavaid võtteid ja nippe. Teavituskanaliks saab Facebooki lehekülge (www.facebook.com/vaatavanaakent/), kust leiab nädal varem videoülekannete täpse ajakava. Teeme fookuspäevade ülekanded kommenteeritavaks, et aknapäeval osalejad saaksid kohe ka küsimusi esitada.

Eesti vabaõhmuuseumi maa-arhitektuuri keskus ootab ka pilte nii restaureeritud kui ka veel restaureerimata vanadest akendest, eriti õpetlik on enne-ja-nüüd-stiilis fotovalik, aga põnevad oleks ka ideed, mida teha vanade akendega, kui neid tõesti enam oma algses paigas ega funktsioonis kasutada ei saa. On need siis kasvuhooned, mängumajad, aiapaviljonid või koguni mugandatud mööbliesemed.

Kui lugejail on pilte sellistest akendest, siis palun saatke need koos selgitusega e-posti aadressil elo@evm.ee.

Aknapäeva sündmustega hoiame kõiki huvilisi kursis ka Eesti vabaõhmuuseumi maaarhitektuuri keskuse uue kodulehe www.maaarhitektuur.ee kaudu.

(SA Eesti Vabaõhmuuseum)

Suurupis elavad Kristiina ja Aivar kasutasid pojale mängumaja ehitamisel aknaraame, mis on pärit vanast sadama laohoonest. / Foto: erakogu

Otsitakse keskkonnakäppi

Keskkonnaministeerium kutsub kõiki haridusasutusi ja keskkonnahariduse organisatsioone osalema Keskkonnakäpa konkursil, mis tunnustab keskkonnasäästlikku haridustegevust. Konkursile sobivad esitamiseks kõik algatused, mis aitavad kujundada inimesi keskkonnasäästlikumaks ja -teadlikumaks ning mis muudavad meie ümbrust paremaks. Oodatud on projektid, mis on uudsed, ressursihoidlikud, avaldavad head mõju keskkonnale ja kasvatavad osalejate keskkonnateadlikkust.

Keskkonnakäpa konkursile saab kandideerida kuni 10. maini. Laureaadid selgitab žürii, lisaks saavad kõik inimesed valida oma lemmiku 18.–31. maini kestval rahvahääletusel.

Ankeet asub kodulehel Keskkonnatunnustused.ee/et/keskkonnakapp. Veebilehelt leiab lisainfo ka kandideerimistingimuste kohta. Esitage oma kandidatuur või soovitage meile tublisid tegijaid oma kogukonnast! (Keskkonnaministeerium)

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB:

DETAILPLANEERINGUTE ALGATAMISE TAOTLUSED

Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

- Naage külas Vana-Madise tee 7a, Liisa, Saarepõllu ja Metsapõllu maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
- Vääna külas Sepikoja tee 1, Sepikoja tee 2, Sepikoja tee 3, Sepikoja tee 4 ja Sepikoja tee L1 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
- Türisalu külas Rannakalju maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.
- Suurupi külas Vana-Klooga mnt 25 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute veebikandekes aadressil Kaart.harku.ee.

PLANEERIMIS- JA EHITUSOSAKOND

REKLAAM & TEATED

www.aiad-varavad.ee

Aiad - VÄRavad

- Aiachitus (puit, pancel- ja võrkaad)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müüik / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee tel: 59 18 00 20

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

AKNAKATE
www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja Harku vallas

Joanna Esula
+372 566 33 807
joanna@aknakate.ee

Rulood
Tekstiilkardinad
Turvakardinad
Terrassimarkiisid

Alanud on registreerimine Tabasalu Ühisgümnaasiumis ja Muraste Koolis toimuvasse

EELKOOLI
2020/2021 õppeaastaks

Kellele? 6-7 aastased lapsed, kes alustavad kooliteed 2021. a.

Millal? Septembrist maini, üks kord nädalas.

Miks just meie eelkool?

- Harku valla Huvikoolil on 6-aastane kogemus eelkooli korraldamisest koostöös Harku valla koolidega.
- Ainekava „Tere, kool!“ on kinnitatud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt ning õppetulemuste tagatada tulumaksu tagastust.
- Juhendajateks on kogemustega algklasside õpetajad.

Kui palju maksab? 48 eurot kuus.

Vali kool ja sobivaima toimumisajaga grupp:

Tabasalu Ühisgümnaasiumis
TEISIPÄEVITI kell 15.00-18.00 I grupp
KOLMAPÄEVITI kell 15.00-18.00 II grupp

Muraste Koolis
TEISIPÄEVITI kell 15.30-18.30

Registreerimine gruppidesse toimub Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutuse kodulehelt **www.huviringid.ee**, täites ära vastava soovivaalduse registreerumise lingi alt.

Rohkem infot **info@huviringid.ee** või **www.huviringid.ee**

Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutus
Reg nr 90011042, Koovi 1, Tabasalu, Harku vald; e-post: huvitegevus@harku.ee; telefon 509 9085.

Südamlik kaastunne Anne Leisnerile

ema
surma puhul.

MTA klienditeeninduse valdkond

Usalda oma kodu MÜÜK, OST ja ÜÜRIMINE MINU HOOLDE!

KRISTA KARIK
+372 520 3330
krista@skanton.ee

SK SKANTON
KODUVALD

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoode paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee
Tel: 52 7 1059

VIHMAVEERENNID OÜ
Liitevabad rennid kuni 30m

Seoses töömahtude suurenemisega pakume tööd mehaanikule

Töö sisuks on jahutus-seadmete paigaldus kaubikutele.

Vajalikud eelkõige mehaaniku oskused ja pikaajaline töökogemus. Spetsiifiliste oskuste omandamiseks toimub väljaõpe kohapeal.

Täpsem info 502 8725.

Asukoht Kumna küla, Harku vald (Keila linna lähedal).

www.bennett.ee

WWW.PUISTEMEES.EE

ISOVER
SAINT-GOBAIN

PUISTEVILLA PAIGALDUS
50 16689

Harku valla Huvikool otsib

HUVIRINGIDE JUHENDAJAID

Soovime Harku valla lastele pakkuda uusi võimalusi vaba aja sisustamiseks. Ootame uuel hooajal oma meeskonda **erinevate huviringide juhendajaid**, näiteks:

SULGPALL, TANTSUTREENINGUD, SPORDIRINGID, MEISTERDAMINE JA TEADUSRINGID

Pakkuda võib ka muid lastele põnevaid huviringe. Kui soovid oma huviala teistega jagada, anna endast märku!

Tööülesanded: Huviringide läbiviimine Harku valla koolides, lasteaedades ning noortekeskustes vastavalt kokkuleppele.

Nõudmised kandidaadile:

- oma huviala põhjalik tundmine;
- hea suhtlemisoskus;
- soov teha meeskonnatööd, hea ping- ja stressitaluvus;
- täpsus ja korrektsus;
- kõrge motiveeritus ja sügav soov töötada lastega.

Omalt poolt pakume: eneseteostuse võimalust ja huvitavat tööd, meeldivat töökeskkonda ja häid töötingimusi, võimalust kaasa rääkida huviringide arendamises ja uuendustes, toredat meeskonda.

Tööle asumise aeg: september 2020

CV ja kandideerimisavaldus palume saata info@huviringid.ee

Huvitegevuse ja Noorsootöö Sihtasutus
Reg nr 90011042, Koovi 1, Tabasalu, Harku vald; e-post: huvitegevus@harku.ee; telefon 509 9085.

Vääna-Jõesuu kool pakub uuest õppeaastast tööd KEHALISE KASVATUSE ÕPETAJALE
koormusega 0,82 ja **TEHNOLOOGIAÕPETAJALE**
8 tundi nädalas.

Täpsem teave tel 5695 7822.

TEATED:

TEENUS

- Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väiksemamahulisi töid. Tel 5660 7554, e-post janek@janellidain.ee.
- Vannitubade ja korterite remont ning viimistlus. Küsige pakkumist. Tel 525 7443, e-post info@remontjaviimistlus.ee, www.remontjaviimistlus.ee.
- Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norringsen, tel 5662 1300.
- Vanametalli kokkuost, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055.
- Väljaõppinud puudelangatja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köis- tehnikaga. Kändude freesimine ja okste äravedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee.
- Korter- ja eramajade krohvitud fassaadide puhastus sambalast ja vetikatest. Tel 5340 9561, www.fassaadile.ee. Fassaadile OÜ
- Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste langetamine ning viljapuude lõikamine. Muruniitmine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.
- Liugksed, riidekapid, garde-roobid. Abi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ.
- Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Hindame puude tervislikku seisundit. Soodsad hinnad. Telefon 522 0321, www.arbormen.ee.
- Hea majaomanik Harku vallas! Korraldame vastavalt projektile eramute ÜVK-liitumisi, teeme geodeetilisi mõõtmisi ja kaevatöid miniekskavaatoriga. Tel 5850 4300.
- Teen sanitaartehtnilisi ja pise- maid remonttöid. Tel 503 8313, e-post juhan.haavasalu@gmail.com.
- Arboristi teenused. Kutsetun- nistusega arborist pakub ohtlike puude raiet, puude hooldusloikust, hekkide hooldust, kändude freesi- mist. Raieteenused, võsatööd. Puu- de istutus. Raiejäätmete hakkimi- ne. Transport. www.puukirurg.ee, info@puukirurg.ee, 505 7786.
- Võsalõikus, raietööd kettsaega Harku vallas. Tel 521 4353, Somp

- Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. Tel 5352 9476, e-post mehitus@gmail.com.
- Aednikule ökokompostmuld, sõnnik, muld, liiv, kruus, freesasfalt, graniitkillustik, killustik. Kalluriga kuni 3,5 t. Tel 5604 4803.
- Killustik, liiv, kruus, sõelutud põllumuld, kompostmuld, ködu- sõnnik, freesasfalt. Planeerimine. väikeveod.ee. Tel 501 5992.
- Killustik, liiv, muld, freesasfalt veoga. Tel 507 9362.
- Kas sinu fassaad, terrass või aed vajavad uuendust? Kui jah, siis küsi pakkumist! DH Service OÜ, e-post dhserviceou@gmail.com, tel 5696 3580.
- Laagerdunud hobusesõnnik saepuruga. Hind 2,5 eurot 30 l kott. Harku vallas transport tasuta. Tel 5811 7351.
- Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.
- Kandiline puitbrikett 130 €/ 1000 kg, ümmargune puitbrikett auguga 150 €/ 1000 kg, premium pellet 6 mm ja 8 mm 190 €/ 960 kg. Transpordivõimalus. Tel 504 0304.
- Teen hekkide hooldusloikust, saetöid aias, trimmerdamine. Tel 5554 7291.
- Müüa püramiidraamid tai- medele, nt lilledele, maasikatele. Tel 550 0784.
- Hea juuksur, pakume Sulle töö- kohta Keilas. Tel 5330 4994.
- Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. 501 0834.
- Metsaküla Piim AS müüb sõnni- kut. Hind 6 €/t + käibemaks 20%. Kohalevedu tellimisel. Tellimine: 604 9826, 564 8353.

OST

- OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, e-post info@est-land.ee.
- Autode ost. Ostan kasu- tusena jäänud sõiduauto, maasturi või kaubiku, võib vajada remonti. Kiire tehing. E-post skampus@online.ee, tel 5365 4085.
- Ostan seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasu- tult seisvaid. Kohapeal kiire vor- mistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 5618 8671.

STRANTUM HALDUS

Osaühing Strantum pakub:

- Korterelamute haldusteenus
- Ärihoonete haldusteenus
- Tehnosüsteemide hooldus
- Sise- ja väliskoristus
- Teede hooldus/ehitus

KÜSI PAKKUMIST
OÜ Strantum
Asume: Kooli 2a, Tabasalu
Tel: 602 6480, faks: 602 6481
E-mail: haldus@strantum.ee
www.strantum.ee